

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Stane Primožič — predsednik, Ivan Mauser — podpredsednik in člani: Olga Abramič, dipl. inž., Jošt Bajželj, Marinka Farčnik, Zlata Hummer in Slavka Rojina. Tisk: ČP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XV. — 28. IV. 1971 — Št. 4

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

tekstilec

Iz vsebine:

- Zasedanja 3. občinske konference ZK
- 27. april, dan OF
- Izvršitev osnovnega plana meseca marca
- Izobraževalna dejavnost v letu 1970
- Prosta mesta za priučevanje
- Svetovni dan zdravja, sladkorna bolezen
- XIII. Tekstiliada je za nami
- Prvomajska nagradna križanka

Zasedanja 3. občinske konference ZK

V mesecu marcu je občinski komite ZKS sklical tretjo sejo občinske konference ZKS, ki je med drugim obravnavala naloge in stališča komunistov pri uresničevanju stabilizacijske politike v kranjski občini.

Znano je, da se v delovnih organizacijah pripravljajo in sprejemajo konkretni ukrepi za odgovornejše in učinkovitejše reševanje problemov, ki jih narekuje trenutna ekonomska situacija, stabilizacijska politika in napovedane spremembe v ekonomskem sistemu.

Med drugimi predstavniki našega podjetja sta se seje udeležila tudi glavni direktor Dušan Horjak in direktor tehničnega sektorja Zvone Černe. V referatih, ki sta jih podala, sta odkrito prikazala notranjo problematiko podjetja in prizadevanja kolektiva v smeri izboljšanja gospodarskega položaja, vprašanje perspektivnega razvoja našega podjetja napram ostali industriji v občini, saj je znano, da smo s sedanjim ekonomskim stanjem na zadnjem mestu v industriji kranjske občine.

Z namenom, da bodo tudi ostali člani kolektiva seznanjeni s problematiko, objavljamo v celoti njuna referata:

ZVONE ČERNE: »V svoji razpravi bi se omejil samo na notranjo problematiko podjetja »Tekstilindus« ter na napore, ki so jih komunisti, člani samoupravnih organov in ostali zaposleni vložili v to, da se podjetje izmota iz razmeroma neugodne gospodarske situacije.

Podjetje s svojimi 2.900 zaposlenimi predstavlja pomembno gospodarsko enoto, za katero brez dvoma ni vseeno, kakšne gospodarske rezultate dosega. Že 1. konferenca ZK dne 16. 1. 1971 je zadolžila komite občinske konference ZK, da skupno s komunisti v tekstilni industriji ter drugimi družbeno-političnimi, samoupravnimi in poslovnimi dejavniki v občini pripravijo ukrepe za hitrejše in učinkovitejše razreševanje problemov, ki zavirajo uspešno poslovanje podjetja.

Organizacija ZK je pripravila akcijski program, ki je vseboval 13 točk. Prvih pet točk zajema notranje gospodarske probleme, ostale pa dejavnost organizacije ZK, ki mora spremljati in zagotavljati izvajanje akcijskega programa.

Ker je bila vsebina programa življenjskega pomena za podjetje, je organizacija ZK predlagala delavskemu svetu podjetja, da ga obravnava in sprejme kot svoj program s konkretnimi zadolžitvami in roki. Ta program je bil v kolektivu obširno obdelan ter sprejet na seji delavskega sveta 26. 5. 1970.

Tudi občinski komite ZK je to gradivo sprejel kot važen dokument za notranjo stabilizacijo podjetja, imenoval posebno delovno grupo, ki je pripravila obširnejši material za razširjeno sejo komiteja dne 2. junija 1970. Na seji so prisostvovali poleg članov komiteja tudi nekateri poslanci iz področja Kranja, predsednik skupščine, predsednik občinskega sindikalnega sveta in predstavniki podjetja. Na seji je bilo ocenjeno, da je akcijski program dobra osnova za uspešno razreševanje gospodarskih problemov v podjetju, ker so bili problemi dobro proučeni in dovolj široko obravnavani. Tudi nekateri dodatni predlogi komiteja so precej prispevali k boljšemu in konstruktivnejšemu pristopu pri samem izvajanju akcijskega programa. Za izvajanje so bile konkretno zadolžene posamezne strokovne službe v podjetju, kar je spremljal in nadzoroval odbor za gospodarstvo. Poročilo o izvrševanju akcijskega programa je bilo pa obravnavano na seji delavskega sveta koncem decembra lanskega leta. Kratek povzetek z tega poročila je sledeč:

1. TOČKA: to je edina postavka akcijskega programa, ki je zunanega značaja, to je terja ureditev sistema uvoza in izvoza. Ugotovljeno je bilo, da kljub številnim intervencijam to področje še zdaleka ni ustrezno rešeno in da bližnjih rešitev tudi ni mogoče pričakovati. Nekateri manjši premiki so bili pa vseeno ugotovljeni, vendar je preuranjeno govoriti o večjih spremembah na tem področju.

2. TOČKA: izdelati je treba srednjeročni program proizvodnje, katero je treba prilagoditi sodobnim zahtevam domačega in inozemskega tržišča.

Okvirni elaborat za srednjeročni perspektivni proizvodni program je končan, pri čemer se je upoštevalo gibanje proizvodnje in potrošnje v svetovnem in domačem merilu. K delu smo pritegnili tudi Tekstilni inštitut Maribor, kateri sedaj izdeluje podrobnejši tehnološki in investicijski elaborat, ki bo omogočal etapno modernizacijo in specializacijo proizvodnje.

3. TOČKA: proučiti je treba organizacijo podjetja, zasedenost strokovnih služb in njih sposobnost za reševanje težavnega gospodarskega stanja. S prihodom novega glavnega direktorja tovariša Horjaka so bili storjeni odločni premiki na tem področju. Ker je v tem času sovpadala tudi reelekcija, so bile izvršene tudi določene kadrovske spremembe v nekaterih posameznih sektorjih. Izvršene pa so bile tudi organizacijske spremembe v komercialnem,

tehničnem, razvojnem in kontrolnem sektorju. Žal pa pri tem nismo uspeli pridobiti dovolj novih kadrov, tako da so tudi nekatera strokovna delovna mesta še nezaseljena, predvsem v razvojni in nekaterih drugih strokovnih službah.

4. TOČKA: proučiti in sprejeti sistem nagrajevanja, ki bo bolj stimuliral kvalitetno delo, izboljšanje asortimenta, izpolnjevanje rokov, varčevanje pri materialu.

Izdelan in sprejet je bil nov pravilnik o ugotavljanju in delitvi dohodka, pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov. V dokončni izdelavi pa so podrobnejši predpisi o nagrajevanju za kvaliteto in nagrajevanje pri varčevanju z materialom.

5. TOČKA: proizvodnjo in prodajo je usmeriti tako, da bo zagotovljeno povišanje OD do konca leta 1970 v taki višini, da število zaposlenih z osebnimi dohodki do 700 dinarjev ne bo preseglo 3%. Izpod 700 dinarjev je bilo v novembru le približno 2,5% zaposlenih, vendar se zavedamo, da s tem problem ni rešen ter da je treba zaradi velike fluktuacije zvišati osebne dohodke predvsem nižji in srednji kategoriji zaposlenih, kar pa omogoča le povečan dohodek podjetja.

Kljub temu, da je izvrševanje akcijskega programa podjetja sicer ugodno potekalo, se je tudi v delovnih enotah sprožila akcija, ki naj bi dodatno intenzivirala delo vsake delovne enote posebej. Zavedali smo se, da akcije na nivoju celega podjetja premalo angažirajo celoten kolektiv, ker le odprizadevanja vseh zaposlenih lahko pričakujemo resnejše rezultate; zato je vsaka delovna enota izdelala lasten akcijski program. Izdelanih je bilo 9 programov, ki vsebujejo konkretne ukrepe v vsaki posamezni enoti in sicer:

(Nadaljevanje na strani 2)

27. april, dan OF

Letos, 27. aprila, praznujemo 30. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte. To je bil prelomni čas, usodnega pomena za slovenski narod, razsekan med tri okupatorje, ki so imeli namen potepati sleherno iskro narodne zavesti in odpora.

Komunisti so v imenu svoje organizacije, ki edina ni razpadla z razkrojem stare države, začeli zbirati okrog sebe vedno širše in širše plasti prebivalstva; vse pošteno in narodno zavedno se je združevalo pod oznako, ki se je vedno pogostejše pojavljala na izložbenih oknih, vratih in zidovih — OF.

Nekaj mesecev po ustanovitvi je bila vsa Ljubljana prepletena z odbori OF, s čimer smo pokazali, da je v okoliščinah okupacije možen uspešen odpor in da je obožena borba ne samo mogoča, marveč edina pot, da se prepreči okupatorjevi načrti.

Z ustanovitvijo OF so bile v Ljubljani osnovane prve bojne skupine, ki so opravljale sabotažne in propagandne akcije, hkrati pa so bile to prve partizanske enote. Osvobodilna fronta slovenskega naroda je prerasla v vseljudsko gibanje, ne glede na versko ali politično pripadnost, ki je koncem julija prerasla v vstajo slovenskega naroda.

Ob 1. maju, prazniku dela

iskrene čestitke vsem članom kolektiva in bralcem Tekstilca

Uredništvo

Izvršitev osnovnega plana meseca marca

PREDILNICA I

Enota je dosegla v efektivnih kg 90,4 % in v baznih 91,8 %. Iz podatkov je razvidno, da enota operativnega plana ni izvršila, to pa iz naslednjih vzrokov; uvedba polurnega odmora, zastojev, premenjave surovin, čiščenja, popravila, okvare elektro motorja, kakor tudi zaradi neustreznih klimatskih razmer.

PREDILNICA II

V efektivnih kg je enota dosegla 98,1 %, v baznih kg pa 103,8 %. Podatek pove, da mesečni operativni plan ni bil izvršen v efektivnih kg, v baznih pa je bil preokračen za 3,8 %. Povečali so se zastoji in sicer zaradi premenjav surovin, čiščenja, popravil, kvara elektromotorja in klimatskih razmer.

Za obe predilnici pa je največja težava pomanjkanje delovne sile. Enoti sta bili pravočasno oskrbljeni s surovinami. Največje težave so bile v minulim mesecu s surovinami za črno in rdečo mešanico (za številke od Nm 16 do vključno Nm 34) zaradi previsoke vsebujoče vlage, zato je podjetje tudi pristopilo k reklamaciji dobavitelju.

TKALNICA I

Mesečni osnovni plan je tkalnica v redu izvršila ter presegla za 1 % tako, da je kumulativa za I. tromesečje 1971 po votkih 101,7 % in po metrih 102,1 %.

Operativni plan ni bil dosežen zaradi večjih zastojnih ur v tkalnici (večje premenjave artiklov, pomanjkanje votkov in direktnega pređenja ter še vedno pomanjkanje delovne sile). Poseben problem v tkalnici nastaja zaradi porasta bolniškega staleža in sicer od 6,83 % na 8 % v začetku aprila. Asortiment artiklov se je nekaj znižal, vendar še ne v zadostni meri. Oskrba z materialom je bila v redu, pomanjkanje križnih navitkov so krili z delom v prostih sobotah. Kvaliteta blaga se je v mesecu marcu izboljšala od prejšnjega meseca za 1,8 %, kar je znak večje prizadevnosti delovne enote.

TKALNICA II

Osnovni plan za marec je enota dosegla s 101,3 % tako, da je kumulativno dosežen za I. tromesečje 1971 po votkih 101,7 %, po metrih pa 100,1 %.

Operativni plan je bil presežen po votkih in metrih, večje težave v proizvodnji so bile menjave artiklov (storniranje izvoza, menjave konfekcijskih artiklov). Problem je še vedno pomanjkanje delovne sile posebno za križno navijanje. Fluktuacija delovne sile se še vedno nadaljuje.

Oskrba z materialom je bila v redu. Pomanjkanje križnih navitkov za snovanje so krili iz dodatnega dela prostih sobot v navijalnici. Težave so bile tudi z nabavo grebenov in listov za nove artikle. Kvaliteta artiklov je v glavnem ista kot prejšnji mesec, sicer zadovoljiva, vendar pri artiklih, namenjenih za konfekcijo, še vedno nezadostno dosežena. Poleg slabe preje je še vedno preveč tkalskih napak, ki se morajo v nadaljnji proizvodnji čimprej odpraviti.

PLEMENITILNICA I

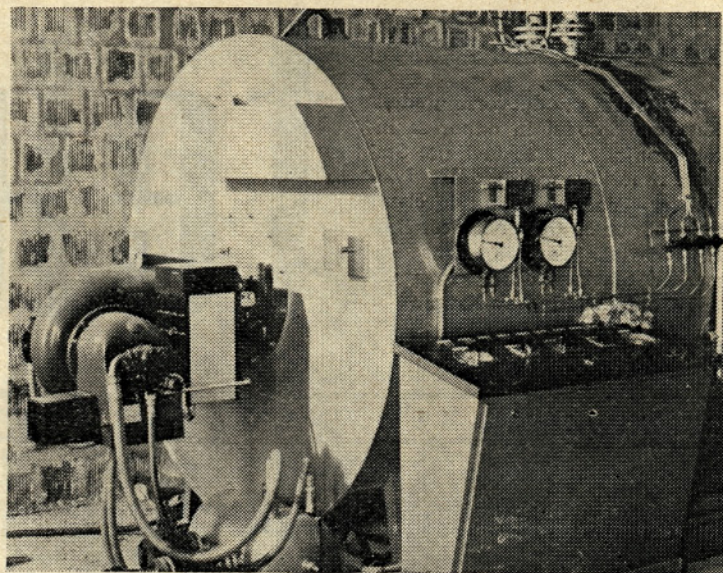
Mesečni osnovni plan je bil kljub nekaterim težavam visoko presežen (v tekočih m 111,3 %, v m² — 11,1 %). S tem je istočasno uspelo tudi nadoknaditi izpadlo proizvodnjo v mesecu januarju tako, da je tudi kumulativni plan dosežen v tekočih metrih. Zaradi pomanjkanja kemikalij je bil večji izpad pri izpolnjevanju dispozicij v artiklu 630 za izvoz, zato kumulativni plan v m² ni bil dosežen. Če bo tudi vnaprej obrat v redu oskrbovan z barvili in kemikalijami,

mi, nadalje z delovno silo in rednim vzdrževanjem stroja, ne bo z izpolnjevanjem plana posebnih problemov. Ostaja pa še vnaprej odprto vprašanje kvalitete proizvodnje, kar nam z dosedanjimi ukrepi še ni bilo mogoče rešiti. Se vnaprej nastopajo težave s krivim votkom, vsled česar je največ neregularnih izdelkov. Pri forsirani proizvodnji pa ta problem pride še bolj do izraza.

Montaža novih strojev je v redu potekala, rotacijski tiskarski stroj Stork je montiran, medtem ko se montaža napenjalno sušilnega stroja v redu nadaljuje. Ko bodo stroji pripravljeni za proizvodnjo pa nas skrbi pomanjkanje delovne sile, zaradi katere lahko nastopijo precejšnje ovire.

PLEMENITILNICA II

Enota mesečnega osnovnega plana ni izvršila (v tekočih metrih 89,9 %, v m² 85,2 %), kar velja tudi za kumulativno izvrševanje. Največja ovira pri izvrševanju proizvodnih nalog je bila pomanjkanje natrijevega hidroksida in apretur-

Avtomatski kotel GEKA na mazut za ogrevalno napravo novomontirane razpenjalno sušilnega stroja

nih sredstev. Delno se je izpad nadomestil po dobavi kemikalij, tako se je izvrševanje proizvodnega plana proti koncem meseca začelo popravljati. Predvidoma se bo izpadla proizvodnja v naslednjih mesecih nadoknadila, če bo enota dobro preskrbljena z materialom.

Kvaliteta gotovih tkanin nikakor ni bila zadovoljiva, pri čemer so v največji meri udeležene predilne napake in to predvsem v zahtevnejših artiklih, zato bo potrebno predilnici nuditi vso strokovno in materialno pomoč (rezervni deli), da se bo pereč problem kvalitete preje odpravil.

Zasedanja 3. občinske konference ZK

(Nadaljevanje s strani 1)

- ukrepi ob prehodu na boljši asortiment proizvodnje
- ukrepi za izboljšanje kvalitete proizvodov
- ukrepi za boljše koriščenje delovnega časa
- ukrepi za zniževanje stroškov
- ukrepi za izboljšanje delovne discipline
- ukrepi za boljše vzdrževanje strojev in naprav
- ukrepi za boljše vzdrževanje reda in čistote v delovnih prostorih in okolici
- skrb za racionalnejši notranji transport
- doslednejše prijavljanje povzročenih škod
- znižanje zalog
- zmanjšanje števila nadur

Vsak program je bil sprejet na svetu delovne enote, poleg tega pa smo šli v široko razpravo, saj smo imeli sestanke s celotnim delovnim kolektivom na vseh izmenah, kjer smo pojasnjevali položaj podjetja in cilje, katere zasledujemo pri uresničevanju akcijskih programov. Ugotovljeno je bilo konstruktivno sodelovanje večine diskutantov ter je bilo podanih tudi več koristnih in umestnih predlogov. Skoraj na vseh razgovorih je sodeloval glavni direktor, kar je še povečalo interes delavcev za sodelovanje.

Posebna pozornost je bila tudi posvečena rentabilnosti proizvodnje. Z ozirom na obsežne izvozne zadolžitve in nekatere nerentabilne artikle v asortimentu zimskih tkanin se ugotavlja premajhna akumulativnost z ozirom na celokupni obseg proizvodnje. Zato se je pristopilo k »čiščenju«
nerentabilnih artiklov in k hitrejši zamenjavi s sodobnim rentabilnimi artikli predvsem v sintetičnih tkaninah, kar je v skladu s srednjeročnim proizvodnim programom.

Kljub nekaterim pozitivnim premikom in začrtani perspektivi pa v vsakdanji praksi nastopajo težave, ki pa so v nasprotju z našimi cilji ter nam povzročajo dodatne probleme. Največ težav povzroča fluktuacija delovne sile. Leta 1970 je izstopilo iz podjetja 643 ljudi, to je preko 50 povprečno na mesec, več kot polovica od tega števila je samovoljno zapustila podjetje.

Tudi letos se odhodi iz podjetja niso nič zmanjšali, dotok novih delavcev je pa premajhen, da bi sproti pokrili potrebe. Vzroki za zapuščanje podjetja pri ženskah je predvsem nočno delo, pri moških pa preizkušnja osebni dohodki. Nezadovoljstvo zaradi osebnih dohodkov je tudi zaradi ukrepa, da po prečni osebni dohodki v letu 1970 ne smejo preseči 11 %, kljub te-

mu, da so delovne enote ustvarile višja sredstva z boljšimi proizvodnimi rezultati. Tako ima trenutno večina delovnih enot pri nas neizplačana sredstva v rezervi, ki jih ne smejo izplačati. Menimo, da ta ukrep ni bil namenjen delovnim organizacijam, ki imajo nizke osebne dohodke, pač pa tistim z visokimi osebnimi dohodki. Očitno je to huda napaka, ki povzroča vročo kri, posebno še, ko smo obljubljali za boljše rezultate tudi boljše plačilo. Če se ta problem ne bo hitro uredil, lahko pričakujemo nov val fluktuacije, zaradi katere smo že prisiljeni zmanjševati proizvodnjo predvsem v nočnih izmenah, kar nam bo povzročilo dodatne probleme z zviševanjem fiksnih stroškov na enoto proizvoda. Zavedamo se, da delovna organizacija z nočnim delom in razmeroma nizkimi osebnimi dohodki nima perspektive v Kranju, zato je naš cilj takšna proizvodnja, ki nam bo omogočala višji dohodek in s tem tudi višji osebni dohodek in sklade za modernizirano in specializirano proizvodnjo.

Opozoril bi še na en pojav, ki nam povzroča težave, namreč monopolizem, ki povzroča anarhijo. Kot grob primer navajam: najvažnejša kemikalija pri plemenitjenju tkanin je natrijev lug, katerega dobavitelj tega sredstva je Tvoronica sode Lukavac. Brez predhodnega obvestila nam je ustavila dobavo, vsled česar smo samo v slabem mesecu izgubili cca 400.000 m finalne proizvodnje. Nobena ponižna prošnja, niti ostra urgencia na pristojna mesta v Beogradu ni pomagala, čeprav smo bili pripravljeni plačati vsako ceno. Tako smo bili prisiljeni nabaviti material iz uvoza, kar pa je povzročilo neprijetne in drage zastoje. Najhuje pri tem pa je, da zamujamo roke za izvoz in domača naročila za konfekcijo.

Tudi dolga procedura pri uvozu povzroča motnje v proizvodnji. Danes moramo poskrbeti za zaloge najmanj 3 do 4 mesece vnaprej, kar veže ogromna sredstva. To je ponovna dražitev proizvodnje, katere tuji proizvajalci nimajo.

HORJAK DUŠAN

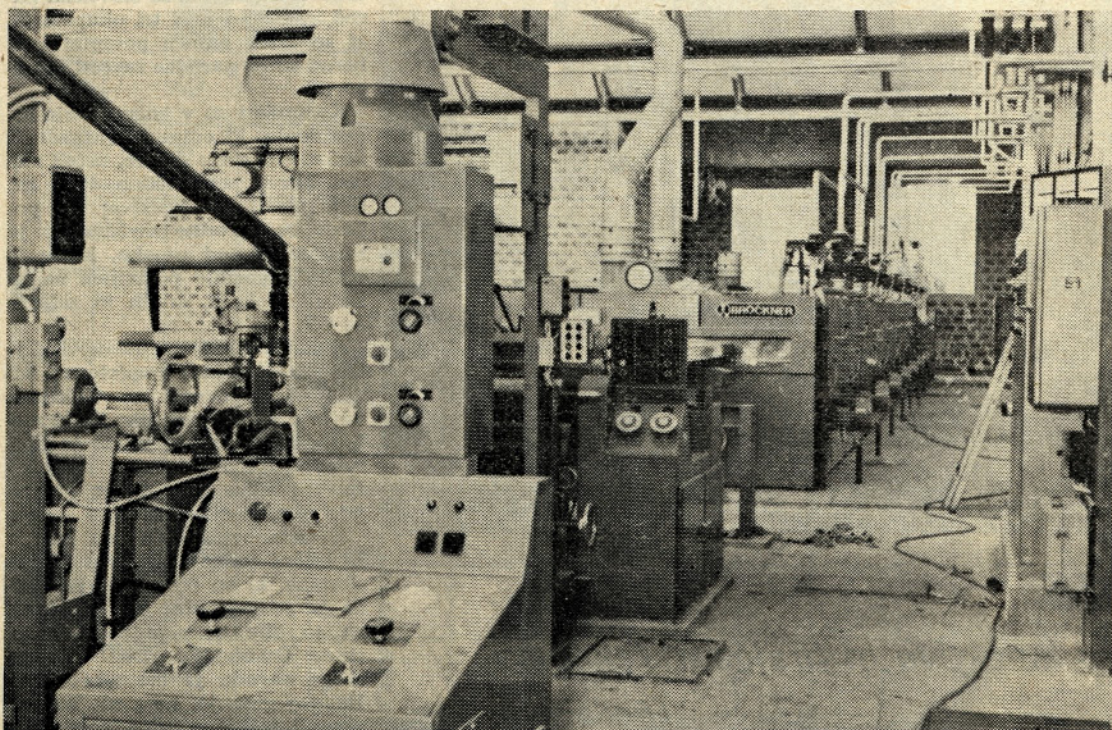
Tekstilna industrija v Kranju predstavlja pomemben del našega gospodarstva, saj zaposlujemo v naših tovarnah preko 4000 delavcev, kar v skupnem številu zaposlenih predstavlja pomemben faktor v našem gospodarstvu. Po skupnem številu zaposlenih je podjetje Tektistindus eno najpomemb-

nejših in na žalost tudi ekonomsko najslabše stoječih. Preteklo poslovno leto smo zaključili v rezultatu, ki nam ne prikazuje dobrih perspektiv za nadaljnji razvoj in solidno programiranje ter nadaljnji obstoj našega podjetja. Ob upoštevanju lastnih sil in drugih momentov, pa nam ti slabi rezultati tudi dajejo določen optimizem, da se podjetje lahko konsolidira v svojem notranjem gospodarstvu in da si tudi lahko najde tisto mesto, katero mu pripada v kranjski komuni.

Mi smo v preteklem letu od skupne realizacije porabili 64,7 % za materialne stroške, 25,3 % pa znaša ostanek dohodka. Če ta dohodek razčlenimo, smo porabili 75,1 % za osebne dohodke, za ostale obveznosti 21,6 %, ostanek čiste dohodka pa znaša le 4,3 %. Pri pomniti moram še, da je naše podjetje verjetno po stopnji odpisa vrednosti osnovnih sredstev za opremo in inventar verjetno najslabše v kranjski občini, saj imamo z današnjim dnem odpisanih že 90,3 % vrednosti opreme in inventarja. S tako odpisano vrednostjo osnovnih sredstev in s tako delitvijo dohodka bi prav gotovo vsak trezen gospodarstvenik rekel, da takšno podjetje, ne glede na to, da zaposluje 2900 delavcev, nima posebne perspektive in da ob tem nastopa vprašanje, če ima podjetje s takim gospodarskim potencialom še mesto v kranjski skupnosti. Mi smo trdno prepričani, da ima, vendar so za to potrebni določeni ukrepi. Le-ti pa se morajo usmeriti predvsem v ureditev notranjih razmer in izkoriščanje tistih rezerv, ki v podjetju obstojajo s tem, da se upošteva tržni mehanizem v Jugoslaviji in vskladi naša proizvodnja. Vse to nam daje možnost, da se v določenem času v podjetju izvede rekonstrukcija oziroma določena preusmeritev, ki mora dati kot končni efekt boljše ekonomsko stanje podjetja kot celote. S tem se rešijo vsi tisti problemi, ki so danes pred nami skoraj nerešljivi, to je vprašanje ekonomskega položaja delavcev v podjetju, njegove materialne osnove, nadalje možnosti za rekonstrukcijo, za razširjeno reprodukcijo in modernizacijo našega podjetja, sicer podjetje ob tako iztrošenem strojnem parku prav gotovo ne more prosperirati in tudi ne ustvariti takšnih rezerv in dohodkov, da bi se ustvarili vsi elementi, ki vplivajo na nadaljnji razvoj.

Iz teh razlogov smo pristopili k izdelavi študija našega programa. Prišli smo do zaključka, da nikakor ne moremo v našem podjetju stremeti za tem, da se povečuje proizvodnja in število zaposlenih,

(Nadaljevanje na strani 3)

Novomontirani razpenjalno sušilni stroj BRÜCKNER v novi hali plemenitilnice I

Zasedanja 3. občinske konference ZK

(Nadaljevanje s strani 2)

ker si s tem ne bomo izboljšali ekonomskega stanja podjetja. Edina možnost je, da podjetje opremimo s sodobnimi strojnimi napravami, ki prinašajo znatno višjo produktivnost dela na zaposlenega in si tako omogočimo, da obdržimo približno isto proizvodnjo kot je danes v podjetju, obenem pa občutno znižamo število zaposlenih, kar je popolnoma v skladu s kadrovsko politiko občine, predvsem pa s perspektivnim razvojem drugih tovarn v Kranju, ki prav na tem področju nimajo možnosti zaradi pomanjkanja delovne sile (Iskra, Sava itd.). Seveda pa je popolnoma jasno, da v takem stanju podjetje trenutno ne more osvojiti z lastnimi sredstvi takšnega rekonstrukcijskega programa in da je nujno potrebna pomoč vseh tistih činiteljev, ki lahko bistveno vplivajo na hitro modernizacijo podjetja, najsi bodo to bančni zavodi in druge institucije v okviru republike in občine.

S takšno usmeritvijo lahko pričakujemo, da bomo v nekaj letih tudi sebi ustvarili takšne ekonomske pogoje, ki nam bodo omogočili, da dosežemo republiško poprečje.

Opozoril bi rad še na druge probleme, ki niso v naši pristojnosti in ki nas ovirajo, da se naše gospodarsko stanje popravi tudi tam, kjer sami ne moremo vplivati. Predvsem je to vprašanje različnega tretmana te vrste industrije v jugoslovanskem merilu. Mi prav gotovo zastopamo stališče, da je enoten jugoslovanski prostor v delovni sili, gospodarjenju, v tržnem mehanizmu in da morajo imeti podjetja za to tudi enotne pogoje, s čemer lahko nastopajo na jugoslovanskem tržišču kot enakopravni partnerji. Ugotavljamo pa, da se te stvari ne rešujejo po posameznih republikah po enotnem kriteriju in to ravno v času spremembe gospodarskega sistema. Tako obstajajo že velike razlike ob pogojih gospodarjenja tekstilnih podjetij. Na vseh šestankih — od federacije, republike in navzdol — se je govorilo, da je potrebno razbremeniti gospodarstvo. Tudi mi smo pričakovali, da bo ta parola dosegla neke konkretne rezultate, vendar če upoštevamo današnje že uveljavljene mehanizme — bodisi v zveznem, republiškem ali občinskem merilu vidimo, da se razbremenitev gospodarstva konkretno v naši panogi ni dosegla oziroma imamo samo parolo, ki se morda upošteva kot politična parola, nima pa nobenih gospodarskih rezultatov. Govorim o tistem delu dohodka, ki lahko bistveno vpliva na boljši položaj naše panoge in gospodarstva v celoti. Rečeno je bilo, da se bodo spustili razni davki oz. dajatve, ki so v kompetenci zveze, republike ali občine.

Pa pogledimo nekaj števil, koliko so te težnje o razbremenitvi gospodarstva dejansko prisotne. Doslej poznamo edino en instrument zvezne skupščine, ki je znižala davek na osebni dohodek od 2,7 % na 2 %, se pravi za 0,7 %. Vse ostale dajatve, ki so še danes v našem sistemu, to je 4,77 % republiški davek (v našem primeru 250 milijonov), 4,30 % občinski davek (225 milijonov), pa so ostale nespremenjene. Ostale so tudi še ostale dajatve, kot je prispevek za elektroenergetiko — 5 % (14 milijonov), nespremenjena je obveznost obresti od poslovnega sklada (254 milijonov), vodni prispevek (74 milijonov), prispevek za mestno zemljišče (50 milijonov), prometni davek (25 milijonov), prispevek za Bosansko krajino (50 milijonov), dalje imamo dopolnilno socialno zavarovanje (67 milijonov), pripomnim naj, da ob tem plačujemo tudi še sami za boleznine do 30 dni (67 milijonov) kar znese skupno 134 milijonov. Vse te obremenitve so ostale popolnoma nespremenjene. Morda se je samo pri nekaterih obremenitvah spremenil naziv, v bistvu pa so obremenitve prisotne. Ob tem lahko upravičeno postavim vprašanje, kje vidimo ob tem razbremenitev gospodarstva?

Ob spremembah, ki so nastale v našem gospodarstvu z devalvacijo dinarja, v veliki meri govorimo, da je potrebno brezpogojno čuvati življenjski standard delavca in kompenzirati podražitve z višjimi osebnimi dohodki; te podražitve pa v taki meri ne moremo kompenzirati. Prvič nam to omejuje zvezni predpis o možnosti povečanja osebnih dohodkov do 11 %, drugič pa tudi sam ekonomski položaj podjetja, saj ob prisotnih obremenitvah ne moremo zagotoviti dobrega življenjskega standarda delavcev. Pri reševanju teh problemov vidimo, da se državna administracija prav lepo razbremenjuje svojih obveznosti. Ko so poskušali, da nekaj kompenzirajo z raznimi oprostitvami tekstilno industrijo v zvezi z devalvacijo dinarja, se je to breme preneslo v večji meri na industrijo in na potrošnika.

Tako se nam dovoljuje in omogoča povišanje cen našim proizvodom. Mi smo v letošnjem letu že od 1. januarja do današnjega dne povečali cene tekstilne industrije naše vrste za naslednje odstotke: 3. januarja za 8 % na račun povišanja cen v preteklem letu, nekaj dni nato za 4,5 % v zvezi z devalvacijo dinarja samo za bombažne tkanine, nekaj dni nato smo povečali zopet cene za 4,5 % tudi za ostalo tekstilno proizvodnjo iz sintetične in drugih proizvodov, nato so ponovno preračunali, da to povečanje ni zadostno in so nam omogočili, da ponovno dvignemo cene za 2 % od 4,5 na 6,5 % na račun devalvacije. Končno so izračunali, da lahko še povišamo cene za 2 %, ker imamo najnižje osebne dohodke v industriji in še 1 % so našli na račun povišanih cen prevoza, elektrike, pošte itd. To se pravi, da smo postopoma od 3. januarja do današnjega dne cene dvignili v naši industriji za 18,5 %. Ponovno se lahko vprašamo ali tako povečanje cen doprinaša k izboljšanju standarda našega delavca? Če gledamo strukturo potrošnje tekstilnih proizvodov v podjetju 4-članske družine lahko vidimo, da je bilo v lanskem letu potrošenih nekaj nad 10 % in da se bo verjetno z nadaljnjo podražitvijo še znižal. Podražitve niso namreč samo v tekstilni industriji, marveč so prisotne tudi v ostalih panogah, od komunale

naprej. Vsi ti problemi se naj rešujejo na nivoju podjetja — potrošnik, pri tem pa se ne upošteva, ali lahko podjetje ta premik v cenah v taki meri kompenzira oz. ali potrošnik lahko plačuje po tako višjih cenah.

Nadalje imamo še naslednja gibanja in probleme, ki vplivajo v industriji kot npr.: v tekstilni industriji se zaradi predvidene liberalizacije ne kaže takšna volja in usmeritev v izvoz kot v preteklem letu in se pričakuje poprečno okoli 30 % zmanjšani izvoz in bo zaradi tega večji pritisk na domače tržišče.

Kljub temu, da je položaj tekstilne industrije prilično težak, pa se ponovno odobrava uvoz tekstilnih proizvodov. Tu imamo predlog sporazuma med nami in trgovsko mrežo, da se v letošnjem letu uvozi ponovno za 20 milijonov dolarjev tekstilnih proizvodov v glavnem iz vzhodno evropskih držav, za katere vemo, da je vrednost tega uvoza izpod naše vrednosti in kvalitete. Kakšne posledice nam to povzroči na domačem tržišču, si lahko predstavljamo, saj vemo, da je trgovina usmerjena na lažjo prodajo cenjenih artiklov in bo to gotovo izkoristila. Našo proizvodnjo nam ne plačuje, svoj kapital pa usmerja v plačilo za uvoz in tako nam ustvarja še težje pogoje gospodarjenja, kot bi bilo potrebno.

Pred občinsko konferenco ZK končno postavljam konkretno vprašanje, kje so torej tiste mere za razbremenitev gospodarstva, ki naj ne bi bile napisane samo v poročilih in deklaracijah, temveč prikazane konkretno v izračunih, in drugo, kjer so tiste mere, ki so prisotne, da se našemu delavcu zavaruje nivo življenjskega standarda? Na podlagi navedenih podatkov o tem ne moremo govoriti. Delavci se lahko upravičeno sprašujejo, kakšna je naša perspektiva ob takih pogojih in kaj lahko pričakujemo od take industrije, ki ima tako slabo perspektivo. V Kranju imamo primere tudi dobro stoječih tekstilnih podjetij, katera so se pravočasno prilagodila tržnim razmeram in se pravilno usmerila v investicijski politiki, pri čemer jim je pomagala njihova velikost.

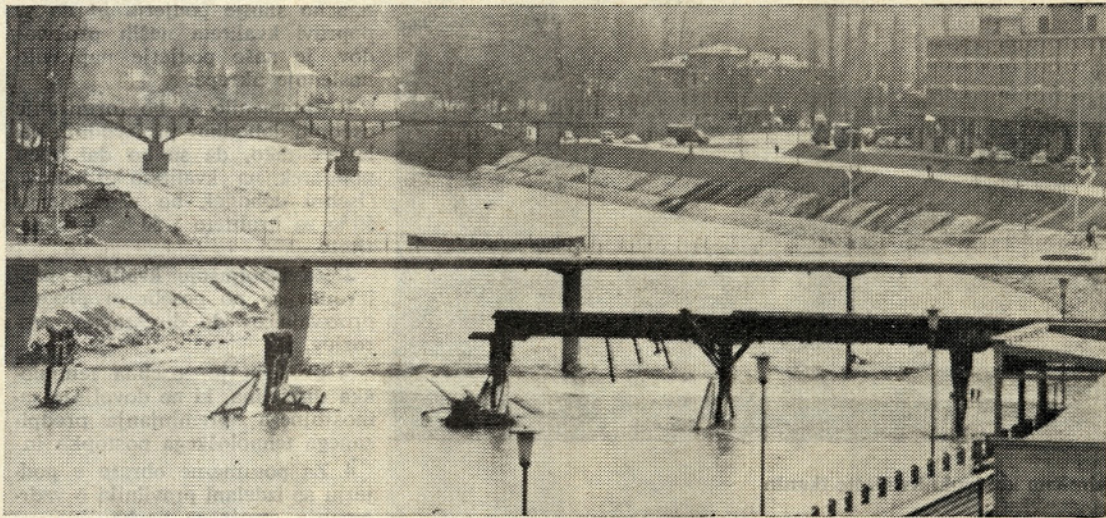
V našem največjem podjetju pa te sile niso bile prisotne. Vprašujem se, ali mora sedaj 2900-članski kolektiv plačati ta ceh zaradi slabega vodstva in če ga bo plačal, koliko časa bo to trajalo? Iz podatkov, katere je navedel tovariš Černe, lahko vidimo, da je to neizbežno in zato ni čudno, da je problem zaposlovanja v našem podjetju kritičen, saj letos zasledimo isto situacijo kot lani. Ljudje nam odhajajo, kadra, ki bi jih nadomestili, pa ne moremo dobiti. Tako nastopa vprašanje, če bomo lahko obdržali isto proizvodnjo, ki je v našem gospodarskem planu predvidena za letošnje leto. Zato je rešitev našega položaja edino

v tem, da se nam s hitrim investiranjem na najbolj perečih delovnih mestih omogoči povečati proizvodnjo dela toliko, da bomo lahko v velikem številu znižali število zaposlenih, pri tem pa obdržali isto proizvodnjo in s tem povečali produktivnost dela na zaposlenega. S tem bomo tudi uspeli rešiti vse tiste materialne probleme, ki so poznani in danes ob prisotnih pogojih skoraj nerešljivi. To so osebni dohodki delavcev, boljša materialna baza za nadaljni razvoj in za razširjeno reprodukcijo.

V tej smeri ima naše podjetje pogoje za nadaljni razvoj, vendar s pogojem, da se ti problemi rešijo hitro, brez zavlačevanja, ker se z dolgotrajnim reševanjem problema ekonomski položaj podjetja lahko samo poslabša.

Prepričan sem, da ni nikogar, ki bi trdil, da te industrije v Kranju ne potrebujemo oziroma da bi jo lahko preusmerili, saj vemo, da pretežen del zaposlene delovne sile ni sposoben za preusmeritev n. pr. v elektroniko ali gumarsko industrijo, ker struktura proizvodnje teh tovarn zahteva drugačno delovno silo, ampak da moramo tekstilno delovno silo zaposlovati v isti proizvodnji.

Letošnja devalvacija je prinesla sicer veliko breme, vendar če upoštevamo določene rezerve, ki jih imamo na predhodne naloge, si osvajamo le boljše pogoje za nadaljni razvoj in s tem večje zaupanje širšega gospodarstva v rešitev našega podjetja.

Stari, leseni most, po katerem smo dolga leta hodili v službo. Zdaj je odslužil, še malo, pa bo izginil.

Izobraževalna dejavnost v letu 1970

Dejavnost izobraževalnega centra je v preteklem letu potekala na ustaljenih področjih.

Zaradi večjih potreb po strokovnem kadru na področju predilstva je bil prvič odprt predilski oddelek na interni poklicni šoli. Slušatelji obiskujejo pouk pod običajnimi pogoji.

Omeniti moramo, da je bila v preteklem letu občutno večja izobraževalna dejavnost na področju priučevanja za delovna mesta (za 148 %). Temu je bila vzrok predvsem povečana fluktuacija delovne sile.

V letu 1970 se je izobraževalo na različnih področjih naslednje število članov kolektiva:

- 28 slušateljev na interni Poklicni šoli. Od tega:
 - 12 tkalcev
 - 10 predilcev
 - 3 apreterji
 - 3 tiskarji
- 68 izrednih slušateljev na šolah za odrasle izven podjetja. Od tega:
 - 2 na visokih
 - 26 na višjih
 - 28 na srednjih
 - 12 na ostalih šolah
- 48 rednih študentov, ki še niso člani kolektiva. Od tega:
 - 8 na visokih šolah
 - 1 na višji šoli
 - 39 na srednjih šolah
- 291 priučevanje na delovnih mestih. Od tega:
 - 52 v predilnicah
 - 132 v tkalnicah
 - 96 v plemenitilnicah
 - 11 v ostalih obratih

Poleg tega se je izobraževalo na raznih seminarjih in tečajih s strokovno, družbeno-ekonomsko in politično vsebino 550 članov kolektiva, torej skupaj 975 ljudi.

Poraba sredstev po posameznih področjih pa je naslednja:

Tek. št.	Področja	Znesek
1.	— Štipendije	75.250,00.—
2.	— Poklicna šola v podjetju	37.597,70.—
3.	— Šole za odrasle izven podjetja	44.438,00.—
4.	— Priučevanje na delovnih mestih	55.853,22.—
5.	— Tečaji in seminarji v podjetju	1.761,27.—
6.	— Strokovni tečaji in seminarji izven podjetja	20.757,00.—
7.	— Družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje v in izven podjetja	7.505,59.—
8.	— Izpitni stroški izobraževanja v podjetju	12.622,97.—

9.	— Izdelovanje programov, profilov, strokovnih analiz ter proučevanje strojev in proizvodnje	26.971,68.—
10.	— Recenzorska dela	584,08.—
11.	— Izdelovanje skic, risb in fotografij	313,90.—
12.	— Administrativna in pomožna dela	447,86.—
13.	— Potni stroški slušateljev	903,80.—
14.	— Prevajanje strokovne literature	5.654,78.—
15.	— Strokovna literatura	1.062,80.—
16.	— Ekskurzije	2.476,20.—
17.	— Potrošni material	83,35.—

SKUPAJ: 294.284,20.—
M. R.

Program in finančni plan izobraževalnega centra za leto 1971

Tek. št.	Vrsta izobraževanja	Štev. ljudi	Znesek
1.	— Štipendije	46	125.000.—
2.	— Poklicna šola v podjetju	45	77.000.—
3.	— Šole za odrasle izven podjetja	63	76.000.—
4.	— Priučevanje na delovnih mestih	366	89.000.—
5.	— Strokovni tečaji in seminarji v podjetju	561	5.000.—
6.	— strokovni tečaji, seminarji in posveto- vanja izven podjetja	136	60.000.—
7.	— Družbeno-ekonomsko in politično izo- braževanje v in izven podjetja	241	12.000.—
8.	— Izpitni stroški izobraževanja v podjetju		20.000.—
9.	— Izdelovanje programov, profilov, strokovnih analiz ter proučevanje strojev in proizvodnje		25.000.—
10.	— Recenzorska dela		900.—
11.	— Izdelava skic, risb in fotografij		300.—
12.	— Izposojanje in predvajanje filmov		200.—
13.	— Administrativna in pomožna dela		300.—
14.	— Manipulativni stroški centra		300.—
15.	— Potni stroški slušateljev		1.000.—
16.	— Dnevnice		500.—
17.	— Prevajanje strokovne literature		5.000.—
18.	— Strokovna literatura		1.000.—
19.	— Prispevki		1.000.—
20.	— Nabava drobnega inventarja in potrošnega materiala		500.—
SKUPAJ:		1458	500.000.—

Tehnična kontrola kvalitete v tekstilnih proizvodnih organizacijah

(Nadaljevanj iz 3. številke)
**PRIPRAVLJANJE NOVIH
ARTIKLOV
OZIROMA IZVIRNIH VZORCEV**

Za novo kreirane artikle se naredi najprej izvorni vzorec tkanine, ki običajno ni večji kot 100 cm. Tak vzorec že lahko služi kot prvi poskusni komad nekega artikla, ki mora imeti lastnosti glede na svoj namen in karakter tkanine. Glede na to, kakšen naj bo gotov artikel, mu je določen tehnološki postopek, pa tudi tehnični normativi. Ti obsegajo sledeče podatke: material, širino, gostoto, število preje, težo, vezavo, dinamometrično preizkušnjo (trdnost in razteg) osnovne in votke, skrčenje pri pranju ter način vzdrževanja, poleg tega pa še nekatere podatke, ki služijo kot pripomoček pri kreiranju artikla.

Na surovo stkanem komadu se pregleda kvaliteta in potrebni tehnični normativi, na gotovem komadu pa se izdelajo vse našete meritve.

Tako obdelan in pa glede kvalitete tkanine preledan vzorec obravnava posebna interna komisija za vzorce. Komisijo sestavljajo

člani kolektiva, ki organizacijsko b) do skrajnosti iztrošen strojni park in prenizka investicijska sredstva za modernizacijo;

c) preveliko in prehitro naraščanje nekvadratne delovne sile, ki jo povzroča fluktuacija zaradi prenizkih osebnih dohodkov;

d) uvoz tekstilnih proizvodov, ki pa po ceni in kvaliteti ni izenačen s proizvodi domačih tekstilnih podjetij. Carinski predpisi za uvožene predmete pri nekaterih domačih podjetjih prodajno ceno izenačujejo ali celo zaščitijo, ker je uvoženi predmet dražji, pri tekstilnih podjetjih pa prodajne cene diskreditirajo, ker je ta predmet cenejši kot doma proizvedeni.

Na primer: mealna baterija za toplo in mrzlo vodo popolnoma iste kvalitete in izvedbe stane v trgovini:

uvožena 25 dinarjev
doma proizvedena 15 dinarjev
uvožena je dražja za 10 dinarjev

Preteklo leto so se po trgovinah na jugu naše države pojavile uvožene pižame po 4 dinarjev. Doma izdelana pižama iz take kvalitete stane 32 dinarjev. Potrošniki so

polno na našem tržišču zaradi uvoza tekstilnega blaga po »damping« cenah in nizkih carinskih stopnjah, ki ne ščitijo domačega proizvajalca.

Nakup bombaža in volne v večini primerov določijo državni forumi z meddržavnimi pogodbami ne da bi o tem predhodno obvestili gospodarske organizacije, katere bi ugotovile uporabnost teh surovin za svojo proizvodnjo. Še večji nedostatek pa je v tem, da se iz leta v leto ti regionii menjajo. Znano je, da le standardne surovine zagotavljajo visoko produktivnost dela, dobro kvaliteto in znižanje proizvodnih stroškov. Vsako menjavanje surovin pa povzroča ravno obratne efekte s kopico še nepredvidenih težav kot so zamujanje rokov in razni drugi nedostaki. Samo v letu 1970 je bil dobavljen bombaž iz Egipta, Sudana, Ugande, Grčije, SSSR, Malija, Irana, Amerike, Sirije, Čada, Brazilije itd. in to večkrat v tako majhnih količinah, ki niso bile več zanimive za podjetje. V letu 1971 pa so predvideni nakupi v manjših količinah tudi iz raznih afriških držav, kar bo povzročilo razne navedene tehnološke težave.

Z namenom, da se izboljša finančno stanje podjetja in da se popravi kvaliteta naših proizvodov, je naše podjetje napravilo naslednje ukrepe:

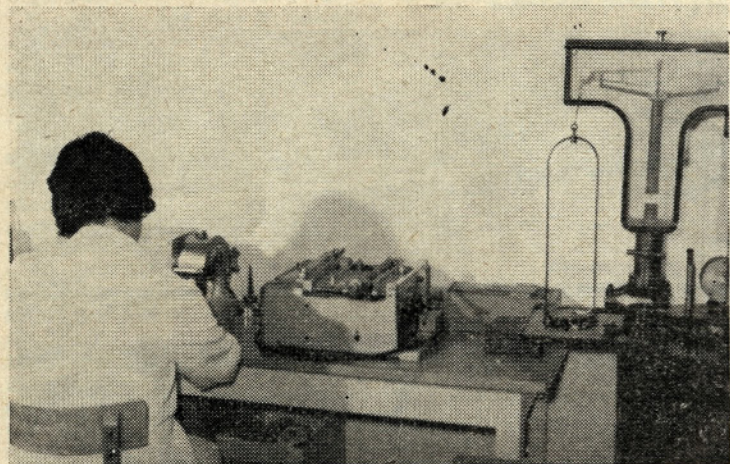
1. Spremenilo se bo formiranje osebnih dohodkov proizvodnih delavcev tako, da se bo dal večji poudarek na kvaliteto izdelkov. Osebnih dohodek bo v razmerju 50 % za kvaliteto : 50 % za kvantiteto.

2. Za izboljšanje kvalitete proizvodov so po posebnem programu proizvajalcev do direktorjev sektorjev.

3. Uvedena je posebna tehnološka disciplina, ki ne dovoljuje samostojnega spreminjanja predpisanega tehnološkega postopka in

4. Za posamezne obrate v podjetju so izdelani pravilniki o vzdrževanju strojnega parka.

Direktor tehnične kontrole
Miran Novak

Tehnična kontrola kvalitete tkanin

sodelujejo pri kreiranju, tehnološki in kontrolni obdelavi vzorca. O rezultatih ugotovljenih na vzorcu se sestavi zapisnik, ki poleg podatkov o kreiranju vzorca služi kot osnova za redno proizvodnjo. Kvaliteta regularnih gotovih tkanin v letih od 1963 do leta 1970 je bila naslednja:

	tiskane tkanine	enobarvne in pisane tkanine
1963	88,6 %	63,9 %
1964	89,2 %	56,5 %
1965	88,9 %	76,9 %
1966	90,5 %	80,6 %
1967	91,9 %	82,8 %
1968	91,9 %	85,5 %
1969	91,6 %	81,8 %
1970	89,3 %	77,3 %

Kvaliteta tiskanih tkanin malenkostno niha po posameznih letih. Pri pisanih tkaninah pa je nihanje občutno. V prvih dveh letih so se zamenjale mehanične statve z avtomatskimi in je zato kvaliteta naraščala, od leta 1965 do 1968, od leta 1969 pa pada zaradi pomanjkanja rezervnih delov in fluktuacije delovne sile.

Tehnična kontrola je popolnoma samostojna v svojem delu, je v sklopu uprave in je odgovorna za vse delo in ukrepe glavnemu direktorju podjetja.

Ona je v tekstilnih proizvodnih organizacijah nujno potrebna zaradi kontrole surovin, tehnološkega procesa in klasifikacije gotovih proizvodov. Rezultate zboljšanja kvalitete proizvodov pa v pretežni meri kvari težko finančno stanje v tekstilnih proizvodnih organizacijah povzroča:

a) nepravčasne dobave in prevelike spremembe standardnih surovin in pomožnega materiala, ki se večkrat zamenjujejo tudi z neustreznimi vrstami;

uvožene pižame kupili raje kot domače, saj so bile cenejše za 88 odstotkov. Takih primerov je vse

**NORMALNO
ŽIVLJENJE
TUDI DIABETIKU!**

Sladkorna bolezen

Letošnji svetovni dan zdravja (7. april) je posvečen sladkorni bolezni (diabetesu). Letos slavimo 50-letnico odkritja insulina — zdravila za sladkorno bolezen. Brez tega zdravila je sladkorna bolezen pri otroku pomenila pre zgodnjo smrt, a pri odraslem zelo težko življenje in znatno skrajšano življenjsko in delovno dobo.

Cloveštvo pozna sladkorno bolezen že tisoč let. Kitajski in indijski zdravniki so jo ugotavljali tako, da so poskušali seč bolnikov ali je sladek. Zdravljenje je bilo brezuspešno. S strogo dieto so dosegli le zelo kratko podaljšanje življenja, bolniki so sčasoma vedno umrli v globoki nezvesti. Pred stotimi leti so odkrili, da je vzrok sladkorne bolezni obolenje trebušne slinavke (pankreas).

Danes imamo poleg insulina še druga zdravila, s katerimi uspešno pomagamo bolnikom. Sladkorna bolezen je kronična bolezen, vendar pravilno zdravljeni bolniki živijo normalno življenje. Zal se velikokrat pojavijo komplikacije kot so motnje krvnega obtoka, motnje v ledvicah in obolenja očesne mrežice. Zdravniki se še nadalje trudijo, da bi dosegli idealni način zdravljenja, preprečili komplikacije ali celo preprečili nastanek bolezni.

Danes ni sladkornega bolnika, kateremu medicina ne bi mogla pomagati. Predvsem moramo ukretniti vse, da bolezen čimprej odkrijemo. Število sladkornih bolnikov v svetu in pri nas stalno narašča. Pri tem igra veliko vlogo sprememba starostne strukture

prebivalstva, kajti sladkorna bolezen napada predvsem ljudi v starosti nad 35 let. Na 1000 prebivalcev je 50 sladkornih bolnikov ali to enkrat zanesljivo bodo. Nagnjenost k sladkorni bolezni je tudi dedna. Sladkorna bolezen se še posebej rada razvije pri dedno obremenjenih osebah zaradi stalnih duševnih pretresov in stalne živčne razdražljivosti (na primer: na odgovornih delovnih mestih; na delovnih mestih, kjer je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar; pri dopolnilnem delu itd.). Bolniki v začetku lahko imajo blage oblike ali neizrazite znake sladkorne bolezni in za svojo bolezen ne vedo ali znakom ne pripisujejo posebnega pomena. Ravno te bolnike je potrebno čimprej odkriti.

Glavni znaki bolezni so povečana dnevna količina izločanja seča, zaradi česar se pojavi povečana žeja in povečano pitje tekočine. V laboratoriju ugotovimo povečano količino sladkorja v krvi in izločanje sladkorja v seču.

Tudi v naši delovni organizaciji poskušamo zdravniki zgodaj odkriti sladkorno bolne. Pristojni (obratni) zdravnik poskuša ugotoviti to bolezen ob pregledu za nastop dela in ob drugih pregledih, ko se bolnik javi v ambulant. Zdravnik-specialist za medicino dela išče to bolezen pri obveznih periodičnih zdravniških pregledih delavcev, ki delajo na delovnih mestih, kjer obstoja večja nevarnost poškodb in zdrav-

stvenih okvar. Pri ugotovljenih boleznih odredimo ustrezno zdravljenje in ustrezni higienski, dietijski in delovni režim. Posamezne oblike sladkorne bolezni predstavljajo lahko oviro za opravljanje posameznih poklicev ali izvrševanje posameznih delovnih nalog.

Verjetno, da naši dosedanja ukrepi niso zadostni. Morda bi v tem letu, ki ga je Svetovna zdravstvena organizacija upravičeno in z velikim neodložljivim poudarkom posvetila boju proti sladkorni bolezni, lahko napravili nekaj več kot doslej. Morda bi sistematično preiskali našo delovno organizacijo, da bi odkrili vse sladkorne bolnike, ki so še brez vsakih težav in pri katerih je zdravljenje in prognoza najuspešnejša. Premislimo!

Dr. Mario Kocijančič

Prosta mesta za priučevanje

Naše podjetje ima za priučevanje naslednja prosta mesta:

za poklic — belilec	2 mesti
za poklic — barvar	2 mesti
za poklic — kuhalec tiskar. barv	4 mesta
za poklic — apreter	2 mesti
SKUPNO	10 mest

Za priučevanje teh poklicev pridejo v poštev samo fantje, ki so že dopolnili 15. leto starosti in so dovršili vsaj 7 razredov osnovne šole. Priučevanje traja 18 mesecev in to tako, da so približno polovico delovnega časa — 4 ure na delovnem mestu v proizvodnji, ostale 4 ure pa imajo pouk v izobraževalnem centru podjetja in to prvih 9 mesecev (od septembra do junija) nakar sledi le praktično priučevanje na strojih in zaključni izpit.

Osebnih dohodek v prvem letu učenja znaša 450 do 550 din, v drugem letu pa 650 din na mesec. Ta dohodek je odvisen od uspeha pri teoretičnem in praktičnem delu.

Ker so v rednem delovnem razmerju, jim gredo vse pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja kot ostalim delavcem, ki so redno zaposleni. Po uspešno opravljenem izpitu se razporedijo na kvalificirana delovna mesta in je njihov osebni dohodek odvisen od delovnega mesta in uspeha pri delu.

Kandidati naj dajo pismene ponudbe ali pa naj se zgledajo v kadrovskem sektorju do 31. julija tega leta.

Prenos dela nočnih izmen na prosto soboto

Delavski svet podjetja je v februarju letos sprejel sklep, da se sobotno nočno delo prenese na dopoldansko izmeno v prostih sobotah in sicer poskusno za tri mesece. Ker zaradi tega ni nastopilo kakšnih resnejših motenj pri vzdrževanju, bo tak način dela ostal tudi za vnaprej. Po novem razporedu bodo nočne izmene doprinala sobotno nočno delo naslednje dneve:

Nočno delo po sedanjem razporedu	Nadomestilo v sobotah dopoldne po novem razporedu
8. maj	22. maj
15. maj	29. maj
12. junij	5. junij
24. julij	17. julij
14. avgust	7. avgust
4. september	18. september
2. oktober	16. oktober
6. november	20. november
13. november	27. november
4. december	18. december

**Sodeluj
v
Tekstilcu
tudi ti!**

Za dobro voljo

PROTIALKOHOLIK

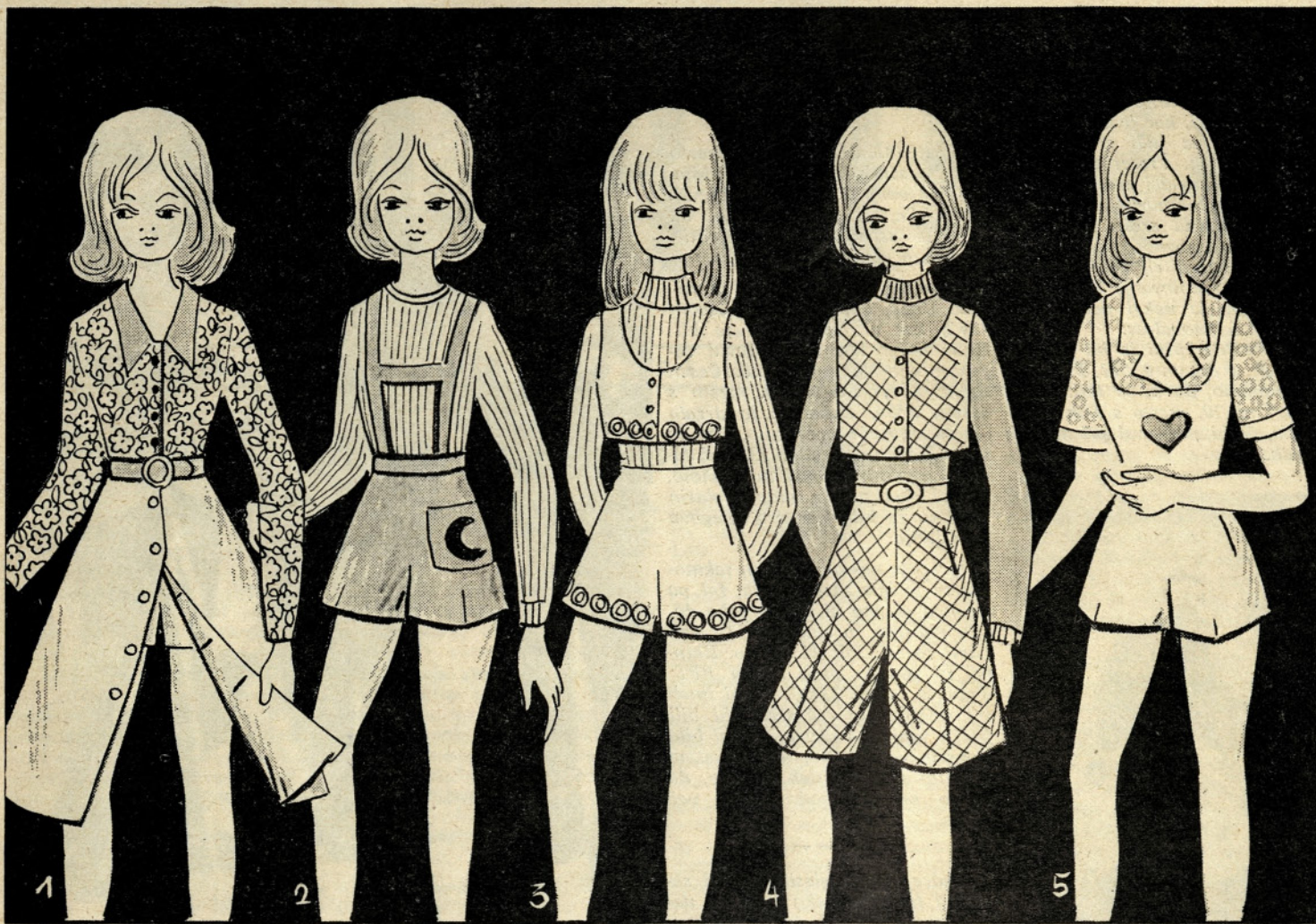
— Žganje? Ne, hvala. Prvič, mi ga je zdravnik prepovedal, drugič, sem obljubil svoji ženi, da ga ne bom pil, in tretjič — sem ga že izpil 6 decil!

ZVEZA NARODOV

Nekdo potrebuje potni list.
— Ali ste francoski državljani?
— Sem, moja mati je bila Francozinja. V Nemčiji se je poročila z nekim Italijanom.
— Kje ste se rodili?
Na neki španski ladji, ki je plula proti rtu Dobre nade. Moji starši so umrli v Braziliji, ko mi je bilo osem let. Takrat me je posvojil neki Kitajec, s katerim sem odšel v Rusijo...
— Nehajte, nehajte, zakriči uradnik, vi ste torej Zveza narodov!

NASLOVI

Trije prijatelji se pogovarjajo o svojih sorodnikih.
n
»Moj stric je bil minister, zato mu še danes pravijo ekselencia«, pravi prvi.
»Moj stric je pa kardinal in mu vsi pravijo eminenca«, pravi drugi.
»To vse ni nič«, pravi tretji, »jaz imam taščo in kdorkoli jo vidi reče: moj Bog!«

Za mlada in vitka dekleta kratke hlače namesto mini kril

1. Kombinacija kratkih hlačk in midi krila iz istega blaga. Krilo se zapenja spredaj po celi dolžini.
2. Kratke hlače predlagata moda za razne prilike, tudi za zvečer. Zelo moderne pa so iz jelenove kože. Apliciramo jih s pop motivom.
3. Hlače in bolero iz temnejšega blaga. Oboje poživimo z vezeno.
4. Bolero in gaučo hlače so ukro-
- jenje iz sintetičnega blaga s karo vzorcem.
5. Se ene kratko ukrojene hlače iz enobarvnega blaga z apliciranim pop motivom na prsnem žepu.
6. Obleka je ukrojena iz lahkega blaga n. pr. iz krepa, potiskana s cvetličnim motivom na temnem fondu. Rokavi so ukrojeni široko in v zapestju stisnjeni z elastiko.
7. Se ena obleka iz potiskanega materiala, kombinirana z enobarvnim blagom.
8. Obleka je krojena široko in udobno. Krilo in bolero sta tudi ukrojena iz kompaktnejšega blaga s potiskanim vzorcem. Obroba na boleru in pas pri krilu sta iz enobarvnega blaga. Krilo ima spredaj globoko gubo. Zraven oblečemo bluzo iz lahkega blaga. **MaK**

XIII. Tekstiliada. Naš tekmovalac Bajželj na cilju. Več o tekmovalstvu preberite na naslednji strani.

ZAHVALE

Ob smrti dragega očeta JOŽETA ARZENSKA, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v tkalnici I za lep venec in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste ga spremili na zadnjo pot — lepa hvala.

Dragica Pisovec

Ob nenadni smrti moje drage mame ANE JUVAN se iskreno zahvaljujem društvu tekstilnih mojstrov, mojim sodelavkam in sodelavcem iz enote tkalnica II za poklonjenje cvetje in izrečeno sožalje.

Sin Miha z družino

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so ob smrti mojega dragega očeta darovali za venec, mi izrekli sožalje in spremili pokojnega na njegovi zadnji poti.

Milena Osterman

Ob tragični izgubi mojega dragega očeta

FRANCA ŠUNKAR

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem vseh treh obratov DEPO za podarjeni venec, izraženo sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez Šunkar

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavke in sodelavci iz adjutirnice, skladišča kemikalij in nabave, kupili prelepa darila, ki me bodo spominjala na dolgoletno delo v podjetju. Vsem se za izkazano pozornost iskreno zahvaljujem in jim v bodoče želim še veliko zdravja in delovnih uspehov.

Valentina Bizjak

XIII. Tekstiliada je za nami

Letošnjo XIII. prirediteljev je organizirala Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, ki je bila tudi organizator X. in I. tekstiliade.

Prireditelju moramo ponovno priznati, da je bilo tekmovanje zares dobro organizirano. Vsak udeleženec je dobil lepo praktično darilo, tekmovalci, ki so zasedli 1. mesta, pa pokale. Tudi mi nismo ostali brez pokala, saj je med mladinci zasedel prvo mesto naš član kolektiva Pavel BAJT, s časom 0.31.67.

Udeležba je bila izredna, saj se je pod vrhovi Begunjščice in Vratače zbralo 327 tekmovalcev. Prirediteljev je dobro uspela, le vreme

Samo tekmovanje je potekalo ob gosti megli, kar je zelo oviralo tekmovalce, pa tudi gledalci so bili ob užitek. Precej strahu so prestali tekmovalci zaradi plazov, ki so med tekmovanjem grmeli po pobočju, na srečo pa zaradi teh ni bilo nobenih poškodb. Tako se je prireditelj kar oddahnil, ko je bilo tekmovanje končano.

Sedaj pa še nekaj podatkov o uvrstitvi tekmovalcev:

MLADINCI: prvi je bil naš Pavel Bajt, s časom 0.31.67. Tu lahko pripomnimo, da bi se Bajt lahko uvrstil na 10. mesto s tem rezultatom, če bi tekmoval pri mlajših članih.

mesto, Sonja Jakopin pa 21. mesto.

STAREJŠI ČLANI: prvo mesto Jože Pogačnik, Veletekstil Ljubljana, s časom 0.32.1, naš predstavnik Mirko Bajželj pa je zasedel 10. mesto s časom 0.37.6, kar je odlično mesto med 65. tekmovalci.

SENIORJI: prvo mesto Dominiko Uršič, Toper Celje, s časom 0.34.2, kar ni čudno, saj je bil Uršič dolga leta naš državni reprezentant. Naš tekmovalec Česen Stane pa je zasedel 11. mesto s časom 0.55.6; Česna se je držala smola, mogoče prav zato, ker je nosil nesrečno številko 13. Naš favorit Hladnik je imel tudi smolo, saj je oral sneg z zadnjo platjo in tako je bilo konec z njegovo uvrstitvijo.

Uvrstitev nekaterih naših tekmovalcev je bila zares dobra, žal pa se nam ekipno ni uspelo tako dobro plasirati in smo med 17. ekipami zasedli šele 11. mesto. Ekipno je zasedla prvo mesto BPT Tržič, s časom 2.44.87. Če bi imeli mi samo malo več sreče, bi bili boljši vsaj za 4 mesta, kar bi bilo povsem realno. No, tudi doseženi rezultat ni tako slab, upamo, da bomo imeli prihodnje leto več sreče.

Bralce našega glasila bi rad seznanil tudi o poteku treninga naših smučarjev, ki so se pripravljali na Tekstiliado na Krvavcu. Treninga se je udeležilo 20 tekmovalcev in je trajal 3 dni. Tekmovalci so pod vodstvom trenerja zares pridno trenirali, žal pa nismo imeli sreče z vremenom, nagajali so nam veter, mraz in gosta megla.

Zadnji dan treninga smo organizirali tudi tekmovanje in to v veleslalomu; moški so progo prevozili dvakrat, ženske pa enkrat. Proga je bila precej zahtevna in to na izpihanem snegu, ki je prav ženskam delal največ preglavic. S poskusnim tekmovanjem smo ugotovili, kdo ima največ možnosti za dobro uvrstitev na Tekstiliadi. Prvi med moškimi je bil Pavel Bajt, s časom 1.09.5, 2. in 3. mesto

Skupina naših tekmovalcev pred startom.

nam ni bilo naklonjeno; zadnje dni pred tekmovanjem je namreč pritisnila odjuga v planinah, zapadlo pa je tudi nekaj novega snega. Zaradi tega je odpadel trening na pripravljenih progah, obstojala pa je tudi nevarnost plazov, ki so grmeli v dolino zaradi odjuge.

Proga za ženske, starejše člane in seniorje je bila dolga 800 m, imela je 25 vrtic, višinska razlika pa je bila 180 m. Mladinci in mlajši člani pa so tekmovali na daljši progi in precej zahtevnejši: dolga je bila 1500 m, z 32 vrticami in 220 m višinske razlike.

MLAJŠI ČLANI: prvo mesto Mirko Nadižar, BPT Tržič s časom 0.28.00, naš predstavnik Jože Humerca je med 131 tekmovalci zasedel 19. mesto, kar je lepa uvrstitev med tako ostro konkurenco. Tudi naši ostali tekmovalci Ivan Sajovic (21. mesto) in Boris Grabec (24. mesto) so zasedli še vedno dobra mesta.

ŽENSKE: prvo mesto je zasedla Alenka Meglič TC Kranj s časom 0.36.1, naša predstavnica Metka inž. Bradan pa je med 47. tekmovalkami zasedla 17. mesto s časom 0.58.8, kar je še tudi solidno

Se zadnji napotki vodje ekipe Iva Jereba naši tekmovalki Jelki Zumer.

pa sta si delila Ivan Sajovic in Mirko Bajželj s časom 1.16.00.

Med ženskami so bile najboljše: Metka inž. Bradan s časom 0.55.6, druga je bila Jelka inž. Zumer s časom 1.11.6; favoritinja Sonja Jakopin pa je morala v sneg, ker so se ji odpele smuči. Podobno smo

lo so doživele tudi nekatere druge tekmovalke.

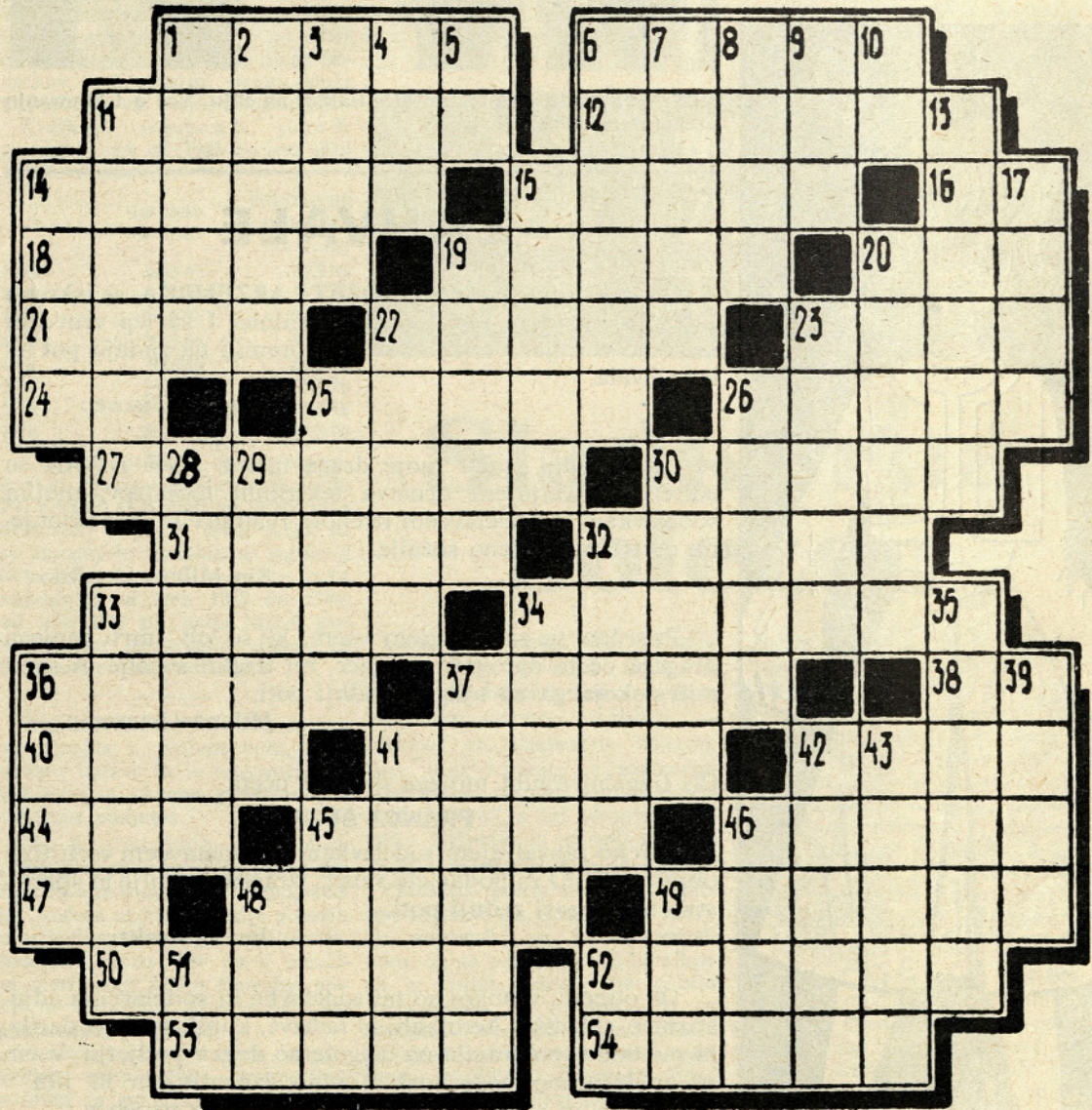
Ob zaključku moram povedati, da so bili vsi tekmovalci na treningu zelo disciplinirani, kar je omogočilo, da je trening potekal po načrtu.

I. J.

Prvomajska nagradna križanka

Vodoravno: 1. izvrženo ali manjvredno blago, 6. nadležna žuželka, ki pika in katere vbodi povzročajo srbeče izpuščaje, 11. program, 12. pristaniško mesto na atlantski obali Maroka, ki ga je leta 1960 prizadel katastrofalni potres, 14. drugo ime za turško mesto Izmir, 15. list v velikosti polovične pole, 16. začetnici sovjetskega astronauta, prvega človeka, ki je pred desetimi leti (12. aprila 1961) poletel v vesolje, 18. portugalska kolonija na obali južne Kitajske blizu Hong Honga, 19. letos najuspešnejši slovenski smučar tekač (Filip), 20. himalajska koza, 21. nekdanji poljski konjenik, oborožen s sabljo, pištolo in kopjem, 22. ime ameriške pevke in igralka Day, 23. trditev, postavka, 34. avtomobilsko krmilo, 25. avtomobilsko krmilo, 26. plast snovi, ki je namazan na kaj, 27. krhka kovina s kemičnim znakom Sb, 30. najnižja stopnja plemstva v fevdalni hierarhiji, 31. red, visoko odlikovanje, 32. najstarejša kamena doba, ko so ljudje izdelovali preprosto kamnito orodje, 33. mestna četrt, 34. samodejna naprava, 36. močvirna ptica z dolgim močnim kljunom, 37. prvi norveški skladatelj, ki je norveško folkloro vključil v evropsko umetno glasbo (Edvard, »Peer Gynt«), 38. grška črka, 40. imetje, 41. gozdni delavec, 42. arabska država z glavnim mestom Bagdad, 44. pripadnik zahodne skupine starih Slovanov, 45. ime slovenskega pesnika Gregorčiča, 46. del moške garderobe, 47. sosednji črkiabecede, 48. največji prežvekovalci iz družine goveda, ki je skoraj že povsem izumrl, 49. besednjak, 50. etilni alkohol, imenovan vinski cvet, 52. ime srbskega skladatelja Mokranjca, 53. slovenski protestantski pisatelj (Sebastijan), 54. užitna goba s temnimi luskami po kocenu.

Navpično: 1. naprek pri dežniku ali kolesu, 2. muslimanska sveta knjiga, 3. reka, ki teče skozi Firence, 4. Zeusova mati iz starogrške mitologije, 5. avtomobilska oznaka Trinidada, 6. najčistejša bela porcelanska glina, 7. notica v časopisu, 8. reka, ob kateri leži zahodnonemško mesto Frankfurt, 9. ime umrlega slovenskega opernega pevca in glasbenega pedagoga Darjana, 10. avtomobilska oznaka Reke, 11. modra barva iz zdrobljenega stekla, obarvanega s kobaltovim oksidom, 13. prometno in industrijsko središče na desni obali reke Oke v SSSR, 14. disciplina alpskega smučanja, 15. vernik, 17. glavno mesto avstrijske Stajerske in drugo največje mesto v Avstriji, 19. mali zakupnik, dedni najemnik na tuji zemlji, 20. temina, 22. razdalja, ki se doseže pri streljanju ali metanju, 23. reka v zahodni Kitajski, ki se izgublja v zahodnem delu puščave Takla Makan, 25. kuni podobna žival z dragocenim krznom, 26. delovna zadolžitev, 28. nivisteta, 29. del poslopja, 30. zastopnik otroka pri krstu, 32. mestece na južni obali Zenevskega jezera, kjer je bil sklenjen francosko-alžirski sporazum, 33. pobijanje, masaker, 34. žlahtni plin, 35. pripadnik antičnega indoevropskega naroda, ki je naseljeval področje od Karpatov do Egejskega morja in od Morave do Črnega morja, 36. vodja najbolj priljubljenega slovenskega ansambla narodno zabavne glasbe (Lojze), 37. odebljen podzemeljski del rastline z nakopičenimi hranilnimi isnovmi, 39. rjava barva, 41. strupeno razkužilo rjave barve in ostrega vonja, 42. pritok Lonje, 43. ravnina, 45. ljubkovalno ime za potomca, 46. oblika kruha, 48. mestni nočni lokal, 49. števílo z dvema ničloma, 51. kratka za »teniški klub«, 52. začetnici najboljšega jugoslovanskega šahista.

KRIŽANKO ODDAJTE DO 15. MAJA!